

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **K. Š.**, zastoupené Mgr. Jirím Kokešem, advokátem, sídlem Na Flusárně 168, Příbram, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky, Ředitelství služby dopravní policie**, sídlem Strojnická 27, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 4. 2021, č. j. PPR-12615-1/ČJ-2021-990440, a ze dne 10. 5. 2021, č. j. PPR-12616-1/ČJ-2021-990440, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2021, č. j. 50 A 14/2021 - 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Praze žalobkyně napadla dvě shora uvedená rozhodnutí žalovaného.

[2] V řízení před krajským soudem žalobkyně v reakci na výzvu soudu k zaplacení soudního poplatku 2 x 3000 Kč, celkem 6000 Kč, požádala o osvobození od soudních poplatků.

[3] Usnesením ze dne 31. 8. 2021, č. j. 50 A 14/2021 - 26, krajský soud nepřiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že žalobkyně neunesla povinnost důkazní a povinnost tvrzení ve vztahu ke skutečnostem rozhodným pro přiznání osvobození od soudních poplatků. Žalobkyně pouze obecně tvrdila, že s ohledem na svou současnou ekonomickou situaci

nemá na zaplacení soudního poplatku dostatek finančních prostředků, soudu však svoje poměry nedoložila.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti v záhlaví označenému usnesení krajského soudu kasační stížnost, v níž namítá, že krajský soud nehodnotil veškeré skutečnosti důležité pro rozhodování o možnosti osvobození od soudního poplatku, nevzal v potaz celkové majetkové poměry stěžovatelky a nesprávně zhodnotil možnosti stěžovatelky opatřit si finanční prostředky na zaplacení mimořádně vysokého, neobvyklého soudního poplatku, resp. možnosti stěžovatelky opatřit si finanční prostředky na zaplacení soudního poplatku se vůbec nezabýval.

[5] Stěžovatelka namítla, že na výzvu soudu řádně a včas doložila své majetkové poměry nutné pro posouzení její možnosti zaplatit soudní poplatek.

[6] Stěžovatelka uvádí, že sice eviduje nějaká aktiva, pro posouzení majetkových poměrů však je dle stěžovatelky zásadní ta skutečnost, že nevykonává žádnou výdělečnou činnost.

[7] Stěžovatelka rovněž namítá, že usnesení krajského soudu není dostatečně odůvodněno. Krajský soud nspecifikoval, proč na základě skutečností uvedených stěžovatelkou v žádosti nepovažuje příznání osvobození od soudního poplatku za odůvodněné. Odůvodnění krajského soudu, že stěžovatelka vlastní majetek, který jí umožňuje opatřit si finanční prostředky na zaplacení vysokého soudního poplatku, je dle stěžovatelky naprosto nedostatečné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Ohledně naplnění podmínek řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud předně uvádí, že s ohledem na charakter napadeného procesního usnesení krajského soudu netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě) či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností.

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti usoudil, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je s podáním žaloby spojen vznik poplatkové povinnosti. Dle položky 18, bod 2, písm. a) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, je žaloba zpoplatněna částkou 3000 Kč, přičemž podle § 6 odst. 9 věty před středníkem *je-li ve věcech správního soudnictví podána žaloba proti více rozhodnutím, je každé napadené rozhodnutí samostatným základem poplatku.*

[12] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal nic neobvyklého na krajském soudem stanovené výši soudního poplatku. Stěžovatelka žalobou napadla dvě rozhodnutí správního orgánu, a stanovená výše poplatku tedy zcela odpovídá zákonné úpravě.

[13] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiřznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiřznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného*

pokračování

skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

[14] Zákon tedy umožňuje osvobození od poplatkové povinnosti, to však má povahu výjimky z obecného pravidla, kterou je možno přiznat pouze za splnění stanovených podmínek. Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval povinností účastníka řízení tvrdit a prokazovat majetkové poměry, chce-li uspět s žádostí o osvobození od soudních poplatků. Dospěl k jednoznačnému závěru, že povinnost doložit nedostatek prostředků je na účastníkovi řízení. Pokud ji nesplní, soud nezjišťuje výdělkové a majetkové možnosti účastníka z úřední povinnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Asz 343/2004 - 50). Nevěrohodnost či neúplnost tvrzení účastníka ohledně existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků vylučuje vyhovění žádosti (srov. např. rozsudek ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88).

[15] Nejvyšší správní soud ve spise krajského soudu ověřil, že tento soud usnesením ze dne 10. 8. 2021, č. j. 50 A 14/2021 - 21, stěžovatelku vyzval k zaslání vyplněného formuláře „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“.

[16] Ve lhůtě stanovené soudem pro zaslání vyplněného potvrzení podala stěžovatelka krajskému soudu vyjádření, v němž uvedla, že se neztotožňuje s názorem soudu, že je nutné soudu zaslat vyplněné prohlášení o osobních a majetkových poměrech, a poukázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2014, č. j. 9 As 79/2014 - 10, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009 - 95. Dále požádala soud, aby vyhověl jejímu návrhu a osvobodil ji od soudního poplatku „za podané odvolání“ a vyjádřila přesvědčení, že soud musí při svém rozhodování o přiznání, nebo nepřiznání práva na osvobození od soudních poplatků vzít v potaz osobní, majetkové a výdělkové poměry stěžovatelky a zároveň také výši soudního poplatku a povahu soudně požadovaného nároku.

[17] Nejvyšší správní soud nepochybně, že není nutné, aby stěžovatel předkládal právě vyplněný formulář, který mu byl zaslán. Formulář soud zasílá účastníku řízení, který požádal o osvobození od soudních poplatků a zároveň neuvedl všechny rozhodné okolnosti k posouzení žádosti, neboť je „*natolik komplexní, že umožňuje vytvoření názoru o podmínkách pro osvobození od soudních poplatků*“ (srov. stěžovatelkou uváděné usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 1 As 23/2009 - 95). Výzva krajského soudu k zaslání vyplněného formuláře byla ostatně zřejmou reakcí na stěžovatelčino prohlášení v žádosti ze dne 19. 7. 2021, jímž „*v ostatním zřetelně odkazuje na prohlášení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech, které doloží soudu ihned poté, co k tomu bude vyzvána*“.

[18] Nevyužije-li žadatel zasláný formulář, je pro úspěch žádosti o osvobození od soudních poplatků nezbytné, aby tvrzení o své osobní, majetkové a výdělkové situaci přdestřel jiným způsobem a tato tvrzení patřičně doložil.

[19] Nebylo tedy nezbytné, aby stěžovatelka soudu sdělila údaje o svých majetkových poměrech formou zaslání formuláře, bylo však její povinností, aby rozhodné údaje pro posouzení žádosti sdělila, jak ostatně ve svém usnesení ze dne 31. 8. 2021 zdůraznil také krajský soud.

[20] V projednávané věci stěžovatelka této povinnosti nedostála. Ke svým příjmům, výdajům a majetkovým poměrům nic konkrétního nesdělila, ačkoli byla o možném následku zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků v usnesení krajského soudu ze dne 10. 8. 2021 poučena.

[21] Námitka, že se krajský soud nezabýval možností stěžovatelky opatřit si finanční prostředky na zaplacení soudního poplatku, proto za situace, kdy k tomu stěžovatelka soudu nic nedoložila, není důvodná.

[22] Nejvyšší správní soud neshledal ani stěžovatelkou vytýkaný nedostatek odůvodnění usnesení krajského soudu. Důvodem nevyhovění stěžovatelčině žádosti bylo, že stěžovatelka ani na výzvu soudu neuvedla a nedoložila skutečnosti rozhodné pro posouzení její žádosti. Nikoliv, jak uvádí stěžovatelka, že vlastní majetek, který jí umožňuje opatřit si finanční prostředky na zaplacení soudního poplatku.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která nebyla ve věci úspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2022

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu